

ΠΑΣΧΑΛΙΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Τ Ο Μ Α Ρ Τ Ι Ν Ι

Κάθε Πάσχα ζωντανεύει ο Γέρω-Μήτρος ολοσούχομος !..

Πούθε ήθε στο μικρό χωριό, κανένας δεν έγγνώριζε ! Γραμμή ανδροδρομική έστρώνετο στην αντίπερα μεριά, έργατης δούλευε έκει πέρα και ξεπεσε αλήτης στη Ρουμειλιώτικη άκτι.

Όπτε πούθε ήταν έμαθε κανείς, ούτε πώς έλέγετο. Σάν άρχον- ξεπεσμένος έφαινότανε, σάν άνθρωπος που έφυγεν από κάπου για να λησιμονήσει και να λησιμονηθή. Μεγάλη δυστυχία τον συνεκλόνησε και τον έξερράζωσε από έκει, για να τον πετάξη έδω πέρα ; Μυστήριον !

Γέρω-Μήτρος τον έλέγανε και Ζωγράφο στο χωριό τον παρα- γωμισάσαν. Ήταν ζωγράφος ο Γέρω-Μήτρος ! Άγνωστον ! Όνομα τού πήρε από τα σχέδια που ίχνογραφούσε στα λυγδιασμένα τραπέ- ζια του καφενείου τα καλοκαιρινά μεσημέια, που έμενε ξύπνιος σάν το φάντασμα, και βουτηγμένος μέσα σε πέλαγα μελαγχολίας βραειάς και μολυβένιας... Τη ζωγραφίσει ο Μπαρούνα Μήτρος ; Και αυτό μυστήριον ! Κανείς δεν τ' έδει ποτέ, γιατί τ' έβουρε μόλις τον έπλησιαζε κανένας !.

* * * * * Έτσι έσβυσε και τ'ο παρελθόν του τ'ο σκοτεινό και τ'ο άγνωστον, σάν σχέδια ζωγραφιάς, άπάνω στο άχαρο τραπέζι της ζωής ...

Στο χωριό δεν πήγε χαμένος. * * * * * Ο Κωνσταντάκης ο καφετζής τον έμάζεψε στο σπίτι του, στού Ἄλαχου τ'ο σπίτι, ένα μεγάλο σπίτι και παλαιό, που έφισαν «πάγγιο» όλοι οι άλητες και οι φράδε- δες της ζωής. Ἐθούλεσαν έξω στα τμήματα «σάν σκυλλί» και όλα τα λεπτά του τ'ά έκανε ταϊγάρο. Γιουρή-καθημερινή στη στα- φίδα και τ'α χωράφια αούτος ; είχε άφομοιωθή, θαρρείς, με τ'ο περιβόλλον τ'α μαλλιά του και τ'α γένεια του αγρίεψαν σάν αγνάδια σε άκαλλέστητο χωράφι. Τά ρούχ'α του έπρασίνισαν σάν να είχαν λουσία και ή κάπτα του έπηρε ένα χρώμα νεοκαμμένον χώ- ματος. Τά χέρια του είχαν ροζάσει σάν φλούδες από γεροπλάτωνα και σ'έπλενε μιά άγορτική μυρωδιά ξηραμμένον χορταριών και λου- λουδιών που μαραθίζαν πλέον.

Ήταν νομίζεις τ'ο στοιχείο τών δένδρων και τών κλαριών. Ή κλωρίς έμψυχωμένη...

Μ' ένα κλαδευτήρι στα χέρια σάν τόν άγιο Τσιφώνα ! Τ'ο κλαδευτήρι και ή πλά του, τ'α δύο άχώριστά του. Τ'ο κλαδευτήρι, που έλαμπε στο σίδερο και είχε πάρει χρώμα κτρινιασμένου δέρματος εις τή λαβή, σάν να τ'ο είχε μεταγγίσει αίμα και ζωή ο άμίλητος του κάτοχος, και ή πλά, που παριστάνε Γοργόνα, που γελοῖσες, έ- να γέλιο σαρκαστικό, μέ- σα από τ'ο μαρισμένο και φαρμακωμένο από τόν κα- πνό, στόμα της.

Αυτά τ'α δύο κάτι εί- χαν πάρει, από τόν Γέρω-Μήτρος και ο Γέρω-Μήτρος κάτι είχε πάρει αυτά. Τά έβλεπες και νομίζες ότι έβλεπες τόν ίδιο τόν κτρι- νισμένον και πυρόν.

* * * * * Ή γραμμές τών άψύχων με της γραμμές τού έμψυχου, είχαν συγγισθή είχαν άφομοιωθή, θαρρείς...

Ποτέ του δεν μίλησε σε άνθρωπον, ποτέ του δεν άγάπησε κανένα.

Τά λόγια του, τέσσαρα τήν ημέρα και αυτά άπότομα και άγρια σάν κορβάνες που πέφτουν από βράχο. Για τ'α μικρά παιδιά φοβη- ρητο. Κανείς δεν τόν ειδε να γελήσει ποτέ ή να σηρώσει τ'ο κεφάλι του, να χαροετήη τόν ήλιο και τήν άνοιξη που γελοῖσες σε γή και σε οσάνο !

Τά χρόνια που περνούσαν, δεν τόν άλλαζανε διόλου. Τόν αγρί- εψαν μόνον και τόν ξεθώριαζαν περισσότερο ! Πέρασαν χρόνια άκαετ'α...

* * * * * Μιά μέρα ο Μήτρος έδεάθη σώων ένα «μαρτίν». Ο Δημητράκης ο Βλάχος τού έδωσε «να τ'ο αναστήση». Αυτό θέλει άνθρωπο, Μήτρο, κι' έγω άδειες δεν έχω. Δεν τ'ο πέφτει να τ'ο περιποιηθή ; ός τ'ο Πάσχα θά γείνη «σαστό» και ο καλύτερος μεζές δικός σου ; Ο Μήτρος τ'ο πήρε άμίλητος. Στην άοχή τ'ο έσουρνε βλασφη- μώντας.

- Μαγκωφιακό και έρημο ! Και όμως τ'ο έβροσε στο πιο παλιό χορτάρι και τού έριχνε «χε- ρίς» άφρονες και συνεχές τ'ο γρασιδί που τ'ο μαζεύει. Με τόν καιρό έσυνείησασε και τ'ο έβροσε χωρίς να τ'ο βλαστη- μίση. Τ'ο άρνάκι άμα τόν έβλεπε έτρεχε σ'αυτόν βελάζοντας και σηκώνοντας και τούτο τ'ο έμαλάωνε φαίνεται τήν τραχύτητα του. Τ'ο έπερνε στα χέρια του, τού καθάριζε τ'α μεταστύτα μαλλιά του, τού διάλεγε τ'α «ώγια» και τ'α «θρεφερά τ'α βότανα» και τ'ο έπιμε- λείτο σάν παιδί του. Τού είχε βγάλει και όνομα. Τ'ο έλεγε «Κίτσος». Σέ μιόο χρόνο άπάνω ο «Κίτσος» και ο Μήτρος ήσαν φίλοι

άχώριστοι. Ή ψυχή τού ζώου που είχεν έξυπνήσει ός που να ένο- υήσει τόν άνθρωπον, και ή ψυχή τού ανθρώπου, που είχε καταφή μέγος άποψώσους είχαν συναντηθή εις τ'ο αυτό σόνωμο και είχαν προσκολληθή αδιάρρηκτα.

Δέν μπορούσες να ένοήσεις τόν «Κίτσος» χωρίς τόν Μήτρος και τ'ο Μήτρος χωρίς τόν «Κίτσος». Άχώριστοι σε ύπνο και σε ζύπνο. Όταν ο Μήτρος έκοιμάτο τυλιγμένος στην καλύπα του, ζοντά του και ο «Κίτσος» σσοριασμένος εις τ'α πόδια του και γλύφοντας τ'α χίτρινα και στρουγγύλα του γονδροπάτουσα. Κι' όσο ο χρόνος έπερνούσε τόσο και τ'ο κακό μεγάλωνε. Ο «Κίτσος» δεν ένοούσε να φάη, εάν δεν τού έδιδε με τ'α ροζάσμένα από τή δουλειά και κτρινιασμένα από τ'ο ταϊγάρο χέρια του ο Μήτρος ο Μήτρος και κτρινιασμένα από τ'ο ταϊγάρο χέρια του ο Μήτρος, δεν έπέτρπεσε σε κανένα να τ'ο έγιάσει τ'ο μαρτίνι του.

Σέ λίγο ή μισανθρώπια τού Μήτρος μετεδόθη και εις τόν Κίτσον. Τά δύο όντα άπεκλεισθήσαν από κάθε άλλο έμψυχον και ζού- σαν μόνον και τόν έαυτόν τους. Ή ψυχή τού άρνουτ', έγνωρίζε να μιλή και να συνεχνοίεται με τού άνθρωπου τή ψυχή. Κι' αυτό τούς έφθανε !..

* * * * * Πέρασε άζοήη Πάσχα καιρός και έφθασε τ'ο Πάσχα. Τήν μεγάλην Πάσασευτήν, που άνεχιζόν οι σούρανοι από τις νεροζάμπανες και οι όδρομοι από θλιβερά βελόματα, ο Δημητρί- ακης ειπεν εις τόν γέροντα :

- Άίντε, φέρε έκεινέ τ'ο άρνι να τ'ο σφάζουμε !
- Ο Μήτρος τόν ζήτηζε σάν άλατος.
- Τ'ο άρνι ! Ποιό άρνι ;
- Τ'ο μαρτίνι !
- Τόν Κίτσος ; Οά σφάζουμε τόν Κίτσος, έτραυλίσε σάν οαστι- σμένος και άρχισε να κτρινοίηη σάν άνθρωπος, που έπεσε στη θά- λισσα και δρόνεται με τού νερό.
- Έρχε και τήν έξοχή με τ'ο κεφάλι στυμμένο.
- Πάω να τόν φέρω !

Έντύτωσε χωρίς ο Μή- τρος να φανή. Στο σπίτι άνησυούσαν. «Τι να έγει- νε ; Μή τού συνέβη τίπο- τε ; » Άνθρωποι βήγαν και τόν άναζητήσουν. Τόν εβήγαν μέσα σε μιά θερ- ματιά, που καθότανε κρα- τώντας τοκεφάλι τού Κί- τσου στα χέρια του και κριτάζοντας κατάματα τ'ο άρνάκι. Οί άνθρωποι τού τ'ο έπληξαν και ο Μή- τρος τούς άκολούθησε, χωρίς να βγάλη ταμου- δια.

Τήν άλλη ημέρα εμάθη- ζεν από τ'ο ποσί. Έβήκεν έξω από τήν πόλι και

ζανώνυρισε και σε κάθε γύρασί του, έζωρε τ'ο κεφάλι του στο πα- ραθυράκι τού ύπογειου και έζωριζε κλεφτά :

- Κίτσο ! Κίτσο !
- Μπέεέέε ! άπαντούσε τ'ο άρνάκι άνήσυχο, σάν ζύτι να προ- ησθάνετο.

Ο Μήτρος έβαλε τ'α χέρια του στής τσέπες και ζανώνυρισε. Ένας νευρισμός τόν είχε πάσει και τόν έκανε να ξεφτίξη στο δρόμο τ'ο «τεβλίνο» σακάκι του και να κόβη τ'α ζουμπά του. Σ' ένα από τ'α γυρισμά του ειδε άνθρωπομάζεμα στην πόρτα της αούλης.

- Κι' τ' χόν', Δημητράκη. Τετραπαλουν είν' τού έρημο ;
- Ο Μήτρος σάν να κατάλαβε κάτι και έφυγε μωγγυόων κλαυθ- μισρά. Δέν προχώρησε όμοσ πολύ και ζανώνυρισε και με τόληη και άπόφασι έμπηκε στην αούλη. Τ'ο άρνι γδαρμένο, έτοιμο, χερμά- των από τ'ο ταϊγάρι, ο Γεωργούλας ο Χασάπης κρατώντας τ'ο μαχαίρι στα δόντια, έπλενε τ'α ματωμένα χέρια του. Ένα μπί μεγάλο, άθώο, τ'ο μάτι τού άρνουτ' άκίνητο, σάν σπλημένο, κτυπούσε τόν Μήτρο, σάν να τόν ήλεγχε γιατί άφησε στο μαχαίρι τ'ο άνθρώπινο και τόν σπαρωγό, σάν εκπιλητό για τ'α διαγωγή του.
- Ο Μήτρος έκαρφώθηκε στον τόνο του,σάν μάρμαρο, πειό κτρι- νος άκόμη και από τ'ο κτρινιασμένο από τ'ο ταϊγάρο μούστακά του.
- Έπληξαν τ'ο άρνι και ο Μήτρος άκόμη άκίνητος στη θέσι του.
- Χριστιανέ μου, κοιμήθηκες ορθός !
- Έτραβήχτηκε σάν να ζύπνισκε και έφυγε σάν διωγμένος.

* * * * * Τήν άλλη ημέρα ο Δημητράκης τόν θυμήθηκε. Έξωρε τήν πλάτη και λίγη νεφραμιά και τού τ'α έστειλεν άγνίζοντας ορεκτικά και σάζοντας από ληπος.

- Άίντε «ζεύκα» θά κάνη ο Μήτρος σήμερα !
- Ο Μήτρος όμως δεν φάνηκε πουθενά.
- Ο Κώστας ο Μπαλής, τ'ο παιδί τού καφετζή ειπεν ότι τόν ειδε να πέφτη βογγώντας άπάνω σε μιά-παρτούρα» κάτω στο σκοτεινό ύπόγειο.
- Άνοιξαν και τόν βρήκαν πεθαμμένο...
- Άλλα του είχε τούς δύο άκόμα φίλους του που τού άπέμειναν

